

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2011.6.7.
SEC(2011) 819 végleges

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

a Cseh Köztársaság 2011. évi nemzeti reformprogramjáról

**és a Cseh Köztársaság 2011–2014 közötti időszakra vonatkozó
aktualizált konvergenciaprogramjáról szóló tanácsi véleményről**

{SEC(2011) 712 végleges}

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

a Cseh Köztársaság 2011. évi nemzeti reformprogramjáról

és a Cseh Köztársaság 2011–2014 közötti időszakra vonatkozó

aktualizált konvergenciaprogramjáról szóló tanácsi véleményről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 9. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására²,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

mivel:

- (1) Az Európai Tanács 2010. március 26-án jóváhagyta az Európai Bizottság „Európa 2020” elnevezésű, a foglalkoztatást és növekedést célzó új stratégia elindításáról szóló javaslatát, amely stratégia a gazdaságpolitikák fokozott összehangolása révén azokra a kulcsfontosságú területekre összpontosít, amelyeken fellépésre van szükség annak érdekében, hogy Európa növelhesse a fenntartható növekedés és a versenyképesség területén rejlő lehetőségeit.
- (2) A Tanács 2010. július 13-án elfogadta a tagállamok és az Unió gazdaságpolitikáira vonatkozó átfogó iránymutatásokról szóló ajánlást (2010–2014), 2010. október 21-én pedig elfogadta a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról szóló határozatot³, amelyek együtt alkotják az „integrált iránymutatásokat”. A tagállamok felkérést kaptak, hogy nemzeti gazdaság- és foglalkoztatáspolitikájukban vegyék figyelembe az integrált iránymutatásokat.

¹ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

² HL C [...], [...], [...] o.

³ 2011. évre érvényben tartotta a Tanács 2011. május 19-i 2011/308/EU határozata.

- (3) A Bizottság 2011. január 12-én elfogadta az első éves növekedési jelentést, amely az Európa 2020 stratégiára épülve az EU-ban követett gazdasági kormányzás új ciklusának kezdetét jelenti, és elindítja az előzetes és integrált gazdaságpolitikai koordináció első európai szemeszterét.
- (4) Az Európai Tanács 2011. március 25-én (a Tanács 2011. február 15-i és március 7-i következtetéseivel összhangban és a Bizottság éves növekedési jelentésének fényében) jóváhagyta a költségvetési konszolidáció és a strukturális reformok prioritásait. Hangsúlyozta, hogy elsőbbséget élvez majd a költségvetések megszilárdítása, a költségvetési fenntarthatóság helyreállítása és a munkanélküliség munkaerő-piaci reformokkal való csökkentése, valamint az, hogy az Unió újabb erőfeszítéseket tegyen a növekedés felgyorsítása érdekében. Felszólította a tagállamokat, hogy ezeket a prioritásokat konkrét intézkedések formájában építsék majd be stabilitási vagy konvergenciaprogramjukba, valamint nemzeti reformprogramjukba.
- (5) 2011. április 29-én a Cseh Köztársaság benyújtotta a 2011. évi nemzeti reformprogramját, 2011. május 5-én pedig 2011-2014 közötti időszakra vonatkozó aktualizált 2011. évi konvergenciaprogramját. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (6) A globális pénzügyi válság, ami a cseh gazdaság külkereskedelmi nyitottságán keresztül becsatornázódott, jelentős terhet jelentett a Cseh Köztársaságban a GDP-növekedés és a munkanélküliség terén. A reál GDP 2009-ben az export és a hazai beruházások csökkenése következtében 4,1 %-kal csökkent. A munkanélküliség a 2008-as 4,4 %-ról 2010-re 7,3 %-ra növekedett, továbbá a foglalkoztatottsági ráta 2 százalékponttal esett 2008 és 2010 között. A nemzetközi kereskedelemnek való nagyobb kiszolgáltatottság, és a Cseh Köztársaság fő kereskedelmi partnereinél bekövetkezett, a vártnál gyorsabb fellendülés 2010-ben 2,3 %-os reál GDP növekedéshez vezetett, és továbbra is segíteni fogja a lassú élénkülést.
- (7) Az 1466/97/EK tanácsi rendeletnek megfelelően az aktualizált konvergenciaprogram értékelése alapján a Tanács véleménye szerint a programot alátámasztó makrogazdasági feltevések megalapozottak a program első két éve tekintetében, és túl optimisták a későbbiekben. A program a Bizottság szolgálatainak 2011 tavaszi előrejelzéséhez képest alacsonyabb 2012. évi növekedési pályára épül, főleg a kormányzati fogyasztás reálkiadásainak további tartós csökkentése miatt, amit nem vettek számításba a Bizottság szolgálatainak 2012. évi változatlan politikán alapuló előrejelzésében. A program előrevetíti, hogy az államháztartási hiány 2013-ra a GDP 3 %-a alá, illetve 2014-re a GDP 1,9 %-ra csökken. A tervezett konszolidáció elsősorban kiadáscsökkentésre épül. A tervezett intézkedések nagyjából elégségesek a cél 2013-as, a Tanács ajánlásának megfelelő eléréshez, de a programban foglalt intézkedések tényleges költségvetési eredményéhez kockázatok kapcsolódnak. Továbbá a program későbbi éveire kitűzött célok elérése nagymértékben a kedvező ciklikus körülményeken és a közigazgatás hatékonyságának növeléséből származó megtakarításokon alapszik, ez utóbbi megvalósítása pedig jelentős nehézségekbe ütközhet. A középtávú költségvetési célkitűzés elérése a program horizontján túlra van tervezve. A 2011-2013. időszakra vonatkozó átlagos éves költségvetési kiigazítás alatta marad a Tanács által 2009. december 2-án a túlzott hiány esetén követendő eljárás keretében javasolt, a GDP 1%-ának megfelelő mértéknek.

- (8) A felvázolt program egyértelműen célul tűzi ki, hogy az államháztartás hiányát 2013-ra a GDP 3 %-a alá csökkentse. A kihívást annak biztosítása jelenti majd, hogy a 2011-2013. évi, valamint azt követő időszakra vonatkozó hiánycsökkentésre irányuló intézkedések – különösen az oktatási és a közfinanszírozású K+F kiadások szintentartása révén – ne veszélyeztessék a hosszú távú növekedést, és megfelelő puffert biztosítsanak a demográfiai változások következtében kialakuló kiadásnövekedéssel szemben.
- (9) A költségvetési konszolidációs stratégia tartalmaz a héabevételeket érintő intézkedéseket: az alacsonyabb héamérték 2012-ben és 2013-ban emelkedni, míg a magasabb 2013-ban csökkenni fog. A kormányzat 2013-tól növelni tervezi a héakörbe tartozó cégek számát. A program szerint ezeknek a változásoknak a következtében az adóbevételek 2012-ben a GDP 0,7 %-val, 2013-ban pedig a GDP 0,1 %-val kell nőnek. Úgy tűnik továbbá, hogy van mozgástér a közvetett adókból származó bevételek – amelyek 2010-ben a GDP 11,8 %-ra rúgtak az uniós átlag 13,4 %-hoz képest – növelésére, ezáltal csökkentve a munka adóterheit. Továbbá a becslések szerint a tényleges héabevétel és az elméleti héakötelezettség közti különbség jelentős mértékben az uniós átlag feletti, ami rámutat az adószabályok betartását kikényszerítő intézkedések szükségességére.
- (10) Figyelemmel arra, hogy a népesség elöregedésének költségvetési kihatása az előrejelzések szerint jelentős mértékben az uniós átlag feletti, a nyugdíjrendszer reformja fontos kérdés. A kormányzat két javaslatcsomaggal állt elő. Az első csomagot várhatóan 2011 szeptemberében fogja elfogadni a Parlament. Ez az állami felosztó-kirovó rendszert veszi célba, ami 2009 óta deficit. Egyebek közt megemeli a kötelező nyugdíjkorhatárt, ami 2041-re a nők és férfiak tekintetében egységesen 67 év lesz. Ezek a parametrikus reformintézkedések bizonyos mértékben kezelik a költségvetési fenntarthatóság problémáját; azonban lehetséges, hogy ez nem lesz elég az elöregedés okozta problémák megoldásához. A második intézkedéscsomag, amelyet hivatalosan még nem fogadott el a kormány, 2013-tól bevezetne egy önkéntes második pillért annak érdekében, hogy fokozza a nyugdíjasok jövedelmeinek diverzifikálását, és a magánmegtakarítások növelésének támogatása révén elősegítse azok jövőbeni mértékének megfelelőségét. Azonban a pillér javasolt formája kevés ösztönzőt tartalmaz a rendszerhez való csatlakozásra, és a valóságban növelheti a fent körvonalazott, hosszú távon jelentkező nyomást. Az ilyen nyugdíjalapok működési költségeit gondosan elemezni kell, és a rendszer hatékonyságának biztosítása érdekében a lehető legalacsonyabban kell tartani őket.
- (11) A munkaerőpiac közepesen rugalmasnak tűnik, és a globális gazdasági válság előtt nem mutatott nagyobb működési zavarokra utaló jeleket. Ugyanakkor van néhány nyilvánvaló szerkezeti gyengeség. Az egyik fő kihívást azok a nehézségek jelentik, amelyekkel a gyermekkel rendelkező nőknek kell szembenézniük a szülési szabadság után a munkaerőpiacra való visszatéréskor. A kérdés a szélesebb gazdasági khatások miatt is fontos: hosszabb munkán kívül töltött időszakok, magasabb nemek közti foglalkoztatási különbség, valamint a tagállamok között a legmagasabb nemek közötti fizetési különbség. A munkába való korai visszatérés továbbra is nehézségekbe ütközik a kormányzat azon igyekezete ellenére is, hogy nagyobb szabadságot biztosítson a szülőknek a szülési szabadság hosszának meghatározása terén. A probléma részben abból származik, hogy a cégek vonakodnak részmunkaidős munkaszerződéseket kötni, amelyek más tagállamokban gyakoriak a kisgyerekes munkavállalók esetében, részben pedig a megfizethető árú gyermekgondozó

létesítmények – különösen a három év alatti gyermekek esetében igénybe vehetőek – korlátozott számából.

- (12) Noha a teljes munkanélküliségi ráta az uniós átlag alatt maradt, a hosszú távú munkanélküliség növekszik, különösen a 20-29 évesek körében. Az alacsony képzettségűeknek, valamint az egyéb alacsony fizetésűeknek jelentős nehézségekkel kell szembenéznük a munkakeresés során. A magas hosszú távú munkanélküliség összhangban van az alulfinanszírozott és relatíve erőtlen aktív munkaerő-piaci politikákkal, valamint a rendszeres aktiváló intézkedésekbe bekapcsolódók alacsony arányával.
- (13) A közigazgatásnak az üzleti környezetet is hátrányosan érintő hatékonysági problémái a meglévő stratégiák következetes végrehajtásával orvosolható lennének. A kormányzat 2007-ben elindított egy „jobb szabályozásra” irányuló programot, valamint egy korrupcióellenes stratégiát a 2011-2012. évekre. Bejelentettek olyan intézkedéseket, melyek fontosak a cseh jogi és szabályozási környezet – ami nemzetközi felmérések szerint az uniós átlag alatt van – minőségének javításához, és amelyek növelik a vállalkozások bizalmát. A kihívást a közigazgatás stabilizálása jelenti, mivel a gyakori és mélyreható újrászervezések csökkentik annak hatékonyságát. Ennek érdekében szükség lenne egy közszolgálati törvényre, amelynek elfogadása már többször elhalasztódott. A kormányzat a közelmúltban a közbeszerzések átláthatóságának növelését célzó intézkedéseket fogadott el. A szabályozás egyik eleme azonban – konkrétan a vállalati értékpapírok azon típusa, amely lehetővé teszi a teljesen anonim vagyonátruházást – kockázatos, és ezért figyelmet kell rá fordítani.
- (14) A válság a feltételezések szerint negatív hatással volt a potenciális növekedésre. A humántőke fejlesztése fontos, ezt viszont az egyetemekre beiratkozott fiatalok magasabb aránya ellenére is hátráltatja a képzés nem megfelelő színvonala, amit a cseh felsőoktatási intézmények nemzetközi felmérések szerinti alacsony rangsorolása is mutat. Továbbá az egy tanulóra összehasonlítható áron számolt kiadás az uniós országok alsó negyedében van, és különösen alacsony az alapfokú oktatás esetében. A nemzeti reformprogram intézkedéseket vázol fel az oktatás minden szakasza tekintetében. A felsőoktatás átfogó reformja évek óta előkészületben van. A minőségi és hatékony felsőoktatás biztosítása fontos a versenyképesség és az innovációs kapacitás szempontjából.
- (15) A Bizottság értékelte a Cseh Köztársaság konvergenciaprogramját és nemzeti reformprogramját⁴. Figyelembe vette nem csak a programok Cseh Köztársaság fenntartható költségvetési és társadalmi-gazdasági politikája szempontjából mutatott jelentőségét, hanem azt is, hogy mennyiben felelnek meg az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak, tekintve, hogy a jövőbeli nemzeti döntéseknél az uniós szempontok beépítésével kell megerősíteni az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzását. Ennek fényében a Bizottság úgy véli, hogy a fiskális konszolidációnak kell a központban maradnia a növekedés fokozó kiadások megőrzése mellett. Az államháztartás hosszú távú fenntarthatósága nagymértékben a szükséges nyugdíjreform jelenlegi végrehajtásának képességétől függ. Elengedhetetlen – különösen a nők esetében – a munkaerő-piaci részvétel növelése, és a hosszú távú

⁴

SEC(2011) 712.

munkanélküliek munkalehetőségeinek javítása. A közszolgáltatások, a szabályozási környezet, valamint a felsőoktatás minőségének javítására irányuló további lépések kiemelten fontosak a versenyképesség szempontjából.

- (16) Ezen értékelés fényében és figyelembe véve a 2009. december 2-i, az EUMSZ 126. cikkének (7) bekezdése szerinti tanácsi ajánlást, a Tanács megvizsgálta a Cseh Köztársaság 2011. évi aktualizált konvergenciaprogramját, és a véleményét⁵ különösen az alábbi (1) és (2) bekezdésekben szereplő ajánlások tükrözik. Figyelembe véve az Európai Tanács 2011. március 25-i következtetéseit, a Tanács megvizsgálta a Cseh Köztársaság nemzeti reformprogramját,

AJÁNlja, HOGY a Cseh köztársaság a 2011–2012 közötti időszakon belül tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

- (1) Hajtsa végre a tervezett konszolidációt 2011-ben, és a bevételek bármely elmaradása vagy a kiadások megnövekedése esetén tegyen tartós jellegű ellenintézkedéseket. A 2012. évi programban foglaltak szerint fogadjon el költségvetési intézkedéseket, és a 2013. évi célt konkrét intézkedésekkel támassza alá. Kerülje el a növekedést elősegítő tételek csökkentését, és használja ki a mozgástért az adószabályok betartásának fokozása, az adóelkerülés csökkentése, és a közvetett adókból származó bevételek növelése terén.
- (2) Az államháztartás hosszú távú fenntarthatósága és a nyugdíjak mértékének jövőbeni megfelelése érdekében vezessen be átfogó nyugdíjreformot. Az erőfeszítéseknek elsősorban az állami pillért érintő további változásokra kell koncentrálniuk, ideértve a kötelező nyugdíjkorhatár a tervezettnél gyorsabb emelését, amit az idősebb munkavállalók foglalkoztatását elősegítő intézkedésekkel kell kiegészíteni; és másodlagosan a magánmegtakarítások fejlesztésével. Ebben az összefüggésben biztosítani kell, hogy a tervezett második pillér sok résztvevőt vonzzon, és hogy úgy legyen megtervezve, hogy az adminisztratív költségek átláthatóak és alacsonyak legyenek.
- (3) A megfizethető árú gyermekgondozó intézmények rendelkezésére állásának és hozzáférhetőségének fokozása révén segítse elő a kisgyermekes szülők munkaerő-piaci visszatérését, és ezáltal fokozza a munkaerő-piaci részvételt. Növelje a rugalmasabb munkafeltételek, például a részmunkaidős állások vonzerejét és elérhetőségét.
- (4) Fokozza az állami foglalkoztatási szolgálat kapacitását a képzés, munkahelykeresési támogatás és az egyénre szabott szolgáltatások minőségének és hatékonyságának növelése érdekében, eredményekhez kötve a programok finanszírozását. Az érdekeltekkel folytatott konzultáció alapján vezessen be testre szabott képzési programokat az idősebb munkavállalók, a fiatalok, az alacsony képzettségűek és más kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportok számára.
- (5) Tegye meg a szükséges intézkedéseket a közszolgáltatások hatékonyságának növelése érdekében az üzleti környezet számára kulcsfontosságú területeken. Ebben az összefüggésben az azonosított célokkal összhangban gyorsítsa fel az

⁵ Az 1466/96/EK tanácsi rendelet 9. cikkének (3) bekezdése szerint.

korrupcióellenes stratégia végrehajtását, fogadja el a közszolgálati törvényt a közigazgatás stabilitásának és hatékonyságának növelése érdekében, továbbá vizsgálja felül a gazdasági törvénykönyvet az anonim részvénytulajdonlás eltörlése végett.

- (6) A felsőoktatás teljesítményének növelése érdekében teremtse meg az oktatási intézmények átlátható minőségértékelési rendszerét, és ezt kapcsolja össze a finanszírozásukkal.

Kelt

*a Tanács részéről
az elnök*